

9:22-29 Gaal's Rebellion

1. Radak to Shoftim 9:22

ולפי שמלך מעצמו ולא מלך על כל ישראל לפיכך אמר "וישר". ולא אמר "וישפט" כי לא הלך בדרך טוב' ולא החזיר את ישראל למוטב:
 And because he reigned on his own, and not over all Israel, it said "And he mastered". And it did not say "And he judged" because he did not follow a good path, and he did not bring Israel to good conduct.

2. Midrash Tanchuma (Warsaw ed.) Vayikra 3

אבימלך בן ירובעל רדף אחר השררה והשררה ברחה ממנו...
 Avimelech son of Yerubaal pursued power, and power fled from him...

3. Radak to Shoftim 9:24

ולא נתנוהו לבא אל העיר ושמו לו מארבים על ראשי ההרים ואותם המארבים היו גוזלים כל אשר עבר עליהם לומר שיצאו מתחת רשותו ואין להם מושל והיו עושים הישר בעיניהם:
 And they did not let him come to the city, and they placed ambushes for him atop the mountains. Those ambush forces stole from all who passed by, declaring that they were had escaped his authority and they had no ruler. They would do as was good in their eyes.

4. Abarbanel to Shoftim 9:26

שיצאו לבצור כרמיהם ולהלוך בדרכים מה שלא היו עושים קודם זה, כי מפחד אבימלך היו אנשי שכם נחבאים וסגורים בעיר לא יצאו משם הנה והנה, ובשמחת התשועה והבטחון הזה בצרו את כרמיהם ובאו לבית אלהיהם [חול] ויאכלו וישתו ויקללו את אבימלך.
 They went out to harvest their vineyards and to travel the roads, which they had not been able to do until now, for out of fear of Avimelech they had been in hiding, closed up in the city, and they had not left at all. In joy at their salvation and in this new confidence, they harvested their vineyards and came to the temple of their gods, and they ate and drank and cursed Avimelech.

5. Rashi to Shoftim 9:28

מי אבימלך להיות שר על שכם ומי שכם להיות עבדים לאבימלך הלא בן ירובעל היה אבימלך מן עפרת אבי העזרי:
 Who is Avimelech to rule Shechem, and who is Shechem to be slaves to Avimelech? Avimelech is the son of Yerubaal, from Ofrat of Avi Ezer.

6. Metzudat David to Shoftim 9:28

הלא מהראוי שהנכבד ימשול על הפחותים ונבזים והנה נהפוך הוא כי מי אבימלך הלא הוא פחות ונבזה ומי שכם ר"ל הלא בעלי שכם המה נכבדי ארץ:
 It is right for the honoured one to rule over the lesser and degraded ones, and it has been reversed. Who is Avimelech? He is lowly and degraded! And who is Shechem? Meaning: The landowners of Shechem are the most honoured of the land!

7. Radak to Shoftim 9:28

אבימלך ושכם שהיה שר העיר מקדם אחד הם זה כזה ומי הוא שנעבדנו אף על פי שהיה עתה אבימלך מלך עליהם הלא גם שכם היה מלך העיר הזאת אם כן עבדו אנשי חמור אבי שכם:
 Avimelech and Shechem, who had been the ruler of the city long ago, are one. Each is like the other, and who is he to rule us? Even though Avimelech now reigned over them, Shechem was also the king of this city! If so, let us serve Chamor, Shechem's father!

8. Ralbag to Shoftim 9:28

כשם שאין ראוי שנעבוד שכם מפני היותו בן חמור שהיה נשיא הארץ כן אין ראוי שנעבוד אבימלך מפני היותו בן ירובעל שהיה מושל על ישראל:
 Just as it is not right for us to serve Shechem as son of Chamor who was the prince of the land, so it is not right for us to serve Avimelech as the son of Yerubaal who ruled Israel!

9. Rashi to Shoftim 9:29

ויאמר געל בפני זבול הודיע לאבימלך "רבה צבאך וצאה" מן המקום שאתה שם ונרא' את גדולתך:

And Gaal said before Zevul: Inform Avimelech, "Increase your forces and come out" from the place where you are, and let us see your greatness!

9:30-41 Gaal's Demise

10. Radak to Shoftim 9:36

צחק בו ואמר לו דרך לעג "אינם אנשים, אלא צל ההרים ידמה לך כאנשים."

He laughed at him, mocking, "They aren't people; the mountain shadows just look like people to you."

11. Radak to Shoftim 9:31

כמו שיקרא "מצור" כשצרים את העיר מבחוץ ולא יוכל אדם לצאת ממנה, כן נקרא "מצור" כששומרים את העיר שלא יכנס אדם בה מבחוץ...

As it is called a *matzor* when they besiege a city from outside and no one can leave it, so it is called a *matzor* when they guard the city so that no one can enter from outside...

12. Malbim to Shoftim 9:31-33

הודיעהו כי הסכימו ביניהם לצאת למחר בבקר לצור על עיר ארומה... יעץ בחכמה שיקום בלילה ויארב עליהם בשדה... ובבקר השכם יפשוט על עיר שכם. כי געל ואנשי החיל יוצאים אליך לתרמה, ולא יהיו בעיר ובקל תכבוש את העיר.

He told him that they had decided among themselves to go out on the next morning to besiege the city of Arumah... He wisely advised [Avimelech] to rise at night and lay an ambush for them in the field... And early in the morning he could attack the city of Shechem. Gaal and his forces will go out to you to Tarmah, and no one will be in the city, and you will be able to conquer it easily.

13. Malbim to Shoftim 9:35-36

וכן היה שגעל יצא עם אנשי שכם בעלות השחר ללכת לתרמה, אבל לא הלך תיכף רק עמד עם אנשיו בפתח שער העיר לסדר מחנהו, ובתוך כך קם אבימלך מן המארב כי חשב שגעל כבר יצא לדרכו והוא בשדה. וירא געל ויאמר הנה עם יורד, ועי"כ לא התרחק מן השער, וזבול רצה להטעותו שהוא צל ההרים:

And so it was: Gaal went out with the people of Shechem at first light, to go to Tarmah, but he did not go immediately. He only stood with his men at the entrance of the city, to arrange his camp. In that time, Avimelech rose from the ambush, thinking that Gaal had already gone on his way and was in the field. And Gaal saw and said, "A nation is descending," and so he did not leave the gate. Zevul wished to trick him into thinking that it was mountain shadow.

14. Malbim to Shoftim 9:38-40

אז נסה זבול להעתיקו מן העיר ע"י שיצית בלבו אש הנצוח, א"ל, א] אם תשוב לעיר תהיה לבוז, כי איה אפוא פיך... ואדם המעלה צריך לשמור מוצא שפתיו. ב] הלא זה העם אשר מאסתה בו, וכאין נחשב אצלך, ולמה תירא עתה להלחם בו.

Then Zevul tried to get him out of the city, by kindling the fire of victory in his heart. He said to him: 1) If you will return to the city you will be mocked, for where is your mouth now... And a man of stature must guard his words. 2) Isn't this the nation you degraded, they mean nothing to you, why do you fear to fight them now?

15. Ralbag to Shoftim 9:41

ידמה שעשה זה בחכמה גם עם שונאי אבימלך בשאמר להם כי הוא סבב כל הרעה הזאת לשכם ולזה הסכימו עמו לגרשו מן העיר או היה זה עם יד הנמשכים עם אבימלך מעיר שכם:

It appears that he did this wisely with Avimelech's enemies, too, telling them that [Gaal] had caused all of this trouble for Shechem. They agreed with him, to expel [Gaal] from the city. Or, he did this with those who had followed Avimelech in Shechem.

9:42-49 The Punishment of Shechem

16. Prof. Yehuda Elitzur, Daat Mikra Shoftim 9:46

היה זה – כפי שמלמדות החפירות – בנין איתן שעבי קירותיו כחמשה מטרים ופתחו נתון בין שני בהנים חזקים.

This was – as we see from excavations – a strong structure, with walls about five metres thick, and its entrance placed between two strong watchtowers.

9:50-57 The Bloody End

17. Midrash Tanchuma Vayera 28

א"ל הקב"ה לאבימלך בן גדעון: רשע! ראה כבוד שעשה אבימלך לאברהם, ואתה עמדת והרגת את אחיך שבעים איש על אבן אחת! אוי לאותו האיש! וכן אמר שלמה "חופר גומץ בו יפול" (קהלת י ח), לפיכך אף הוא לא נהרג אלא באבן.

Gd said to Avimelech, son of Gidon: Wicked one! See the honour which Avimelech gave Avraham, and you stood up and killed your brothers, seventy men on one stone?! Woe to that man! And so Shlomo said (Kohelet 10:8), "The one who digs a hole will fall into it." Therefore, he was killed only with a stone.

18. Ralbag to Shoftim 10, Lesson 21

להודיע שראוי לנלחמים שישמרו מהתקרב למקום שיתכן שיקרה להם בו נזק, עם היות הנלחמים עמם מעטי המספר וחלושים. והמשל שאם יקרבו אנשי החיל למגדל הגבוה, יקל לאשר במגדל - ואם הם מעטי המספר וחלושים - להזיק להם, אם ברמותם עליהם אבנים גדולות אם בזולת זה מהדברים שיתכן שיזיקום בהם. ולזה הוא מתנאי המלחמה שתהיה במקום הראוי ובעת הראוי ועם מי שראוי ובאופן הראוי ובשיעור הראוי.

This teaches that fighters should keep their distance from a place from which they could be harmed, even if those with whom they are fighting are small in number and weak. For example: If soldiers draw close to a tall fortress, it will be easy for those in the fortress – even if they are small in number and weak – to harm them, whether by throwing large stones down on them or through some other tactic of those which could harm them. Therefore, one of the rules of war is that it should be in the right place, in the right time, with the right party, in the right way, and in the right measure.

19. Abarbanel to Shoftim 9:54

וזה באמת סכלות גדול היה אליו, כי קלון אשה הרגתהו אינו כי אם בהיותו נלחם בשדה עם אשה יד ליד לא ינקה כי תגבר עליו האשה בכחה, אבל כאשר מן המגדל ישליכו אבן על ראשו, מה לנו שיהיה אשה או איש ומה הקלון אשר בזה?

In truth, this was great folly for him. The shame of a woman having killed him is only where he fights with a woman in the field, hand-to-hand he will not be exonerated (a play on Mishlei 16:5) when a woman triumphs over him with her strength. But when they throw a stone on his head from a fortress, who cares whether this is a woman or man, and what shame is there in it?